

Závěrečná zpráva projektu specifického výzkumu v roce 2011 – zakázka č. 2102

Název projektu: Zmapování oblasti počítačové bezpečnosti se zvláštním zřetelem na oblast kyberšikany

Specifikace řešitelského týmu:

Odpovědný řešitel:	PhDr. Michal Musílek, Ph.D.
Studenti doktorského studia na PdF UHK:	---
Studenti magisterského studia na PdF UHK:	Helena Sobolová, Martin Kolář
Studenti magisterského studia na PŘF UHK:	---
Školitelé doktorandů:	---
Další výzkumní pracovníci:	---

Celková částka přidělené dotace: 39 500 Kč

Stručný popis postupu při řešení projektu:

Cílem projektu bylo zmapovat zkušenosti a znalosti žáků 9. ročníku základních škol, vztahující se k různým projevům a formám kyberšikany. Byl realizován výzkum formou strukturovaných řízených rozhovorů u 143 respondentů - žáků ZŠ. Rozhovory byly zaznamenány tazateli, jimiž byli oba studenti magisterského studia pomocí zakoupených digitálních záznamníků. Aby respondenti neměli nepříjemný pocit ze záznamníku před ústy, byly použity mikrofony do klopky, které se připevnily na oděv respondenta a vlastní záznamník byl vždy umístěn stranou, mimo zorné pole respondenta. Přesto se ojediněle v několika případech stalo, že se některý respondent rozpovídal až po skončení „oficiální“ části rozhovoru a vypnutí záznamníku. Tyto výpovědi tazatelé volně zaznamenali.

Digitální záznamy rozhovorů i jejich následné přepisy byly důsledně anonymizované, na což byli respondenti předem explicitně upozorněni, aby se významně snížily jejich obavy ze sdělování problematických zkušeností. Záznamy budou dále přepsány do textové podoby, v současnosti jsou kvalitativně analyzovány, následně budou odpovědi škálovány a statisticky zpracovány. Při studiu textových přepisů významně pomáhají a snižují únavu očí elektronické čtečky textových dokumentů s displejem typu elektronický inkoust.

Výzkum bude mít dva různé výstupy – kvalitativní a kvantitativní. V rámci kvalitativního výstupu vyzdvihneme typické odpovědi, typické zkušenosti a znalosti žáků, významné omyly a nepřesnosti, kterých se žáci dopouštějí. V kvalitativní části posoudíme míru (procentuální podíl) zkušenosti určitého druhu, korelaci mezi znalostmi z oblasti počítačové bezpečnosti a negativními zkušenostmi s kyberšikanou (předběžná pracovní hypotéza: lepší znalost základů počítačové bezpečnosti působí preventivně, znalí žáci mají méně osobních negativních zkušeností s kyberšikanou).

Zásadním problémem, který způsobil značné zdržení projektu proti původnímu časovému plánu byl nákup 3 digitálních záznamníků do formátu MP3 s mikrofony do klopky pro záznam strukturovaných řízených rozhovorů.

Porovnání časového plánu řešení se skutečným průběhem realizace řešení projektu:

Popis etapy	Časový plán	Skutečnost
přípravná etapa (upřesnění cílů výzkumu, stanovení hypotéz, příprava úvodní instrukce a jednotlivých otázek, nákup vhodné techniky pro realizaci projektu)	březen a duben 2011	březen a duben 2011
nákup potřebné techniky (zejména digitálních záznamníků, bez nichž není možné zahájit vlastní výzkum)	konec dubna 2011	konec srpna 2011 (zpoždění 4 měsíce, nebylo zaviněno řešitelským týmem)
vlastní výzkum ve školském terénu (vedení strukturovaných řízených rozhovorů, získání jejich záznamu ve formátu MP3)	květen a červen 2011	říjen a listopad 2011
přepis záznamů rozhovorů do textové podoby	červenec a srpen 2011	listopad a prosinec 2011

Popis etapy	Původní časový plán	Aktualizovaný časový plán
kvalitativní analýza, vytvoření hodnotících škál, převod textů na číselná data, formulace závěrů	září a říjen 2011	leden a únor 2012
prezentace výsledků výzkumu v rámci konference, odevzdání článku k publikaci	listopad a prosinec 2011	březen až květen 2012

Kontrolovatelné výsledky řešení:

Oba studenti mají uplatnit výsledky výzkumu v rámci svých diplomových prací a texty strukturovaných řízených rozhovorů, které realizovali jako tazatelé, zařadit jako přílohy svých diplomových prací. Tyto úkoly studenti v současné době zpracovávají a v době odloženého uzavření projektu (do konce května 2012), budou mít příslušné části svých diplomových prací zpracovány. Studentka Helena Sobolová zpracovává téma „Kyberšikana, její prevence a vyšetřování; psychologické, technické a právní aspekty problému“, student Martin Kolář téma „Informační bezpečnost jako velmi důležitá oblast ve výuce informatiky na základní a střední škole“.

Jako výstupy nad rámec studijních povinností jsme plánovali jeden společný článek v recenzovaném neimpaktovaném časopise, schváleném Radou pro výzkum a vývoj ČR, a dále vystoupení studentů na vhodné konferenci a publikace ve sborníku konference. Také realizaci těchto výstupů jsme nuceni odložit na pozdější dobu z důvodu čtyřměsíčního zpoždění nákupu digitálních záznamníků, které nebylo zaviněno realizačním týmem projektu.

Porovnání očekávaných a skutečných výdajů projektu:

a) osobní náklady ... plánováno **0 Kč** ... skutečnost **0 Kč**

b) stipendia a jejich stručné zdůvodnění (seznam studentů s uvedenými údaji – ID a č. účtu)
... plánováno **15 000 Kč** ... skutečnost **15 350 Kč**

Část stipendia pokryje náklady studentů na cesty do základních škol, na nichž proběhne výzkum a část náklady na cestu a pobyt na konferenci, na níž budou prezentovat výsledky výzkumu. Stipendium ve výši 7 500 Kč na osobu bylo navrženo za časově náročnou práci mimo běžné studijní povinnosti, zejména za sběr dat v terénu a převod zvukového záznamu výpovědí respondentů do textové podoby. Stipendium bylo ve skutečnosti ještě navýšeno o částku ušetřenou na materiálových nákladech tak, aby celková částka určená na realizaci projektu zůstala zachována ve stejné výši.

c) materiálové náklady:

... plánováno **24 500 Kč** ... skutečnost **24 150 Kč**

Realizovali jsme plánovaný nákup 3 ks digitálních záznamníků do formátu MP3 (cena 1 ks 1 930 Kč), 3 ks mikrofونů do klopky (cena 1 ks 720 Kč), 3 ks čteček elektronických publikací s ochrannými koženými pouzdry (cena 1 ks čtečky je 5 400 Kč včetně ochranného pouzdra).

d) další náklady (služby, konferenční poplatky a jiné výdaje) a jejich stručné zdůvodnění:

... plánováno **0 Kč** ... skutečnost **0 Kč**

Závěr:

Finanční vypořádání projektu je v naprostém pořádku. Realizace však má čtyřměsíční zpoždění z důvodu čtyřměsíčního zpoždění nákupu techniky, nezbytně potřebné k realizaci vlastního výzkumu. Zpoždění nebylo způsobeno realizačním týmem projektu. Proto žádám o prodloužení termínu k odevzdání kontrolovatelných výsledků řešení v souladu s výše uvedeným aktualizovaným časovým plánem, tj. do konce měsíce května 2012.

Datum: 2. 1. 2012

Podpis odpovědného řešitele